

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny
Zespołu Szkół Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Słupsku
na rok szkolny 2025/2026**

*„Pierwszego odkrycia badacz może dokonać sam,
lecz im bardziej świat staje się skomplikowany,
tym trudniej doprowadzić mu badania do końca
bez uciekania się do współpracy z innymi.”*

Aleksander Fleming

Spis treści:

- 1. Podstawa prawna**
- 2. Wstęp**
- 3. Misja i wizja Społecznego Towarzystwa Oświatowego**
- 4. Uczestnicy programu wychowawczo- profilaktycznego i ich zadania.**
- 5. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego.**
- 6. Zadania i cele ogólne programu.**
- 7. Ewaluacja programu**

1. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26.
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2025/26.
- Statut Zespołu Szkół STO w Słupsku,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r., poz. 645)

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- dotychczasowe doświadczenia szkoły,
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- monitorowanie sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku, przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.
- kierunki realizacji polityki oświatowej Państwa w roku szkolnym 2025/2026 tj.:
 1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
 2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
 3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
 4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
 5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
 6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
 7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
 8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Słupsku opiera się nie tylko na systematycznym egzekwowaniu prawa szkolnego, ale również na budowaniu właściwych relacji wszystkich pracowników szkoły z uczniami oraz ich rodzicami. Istotą działań wychowawczych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej. Placówka zapewnia każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotowuje go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich. W pracy wychowawczej kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka.

Wychowując, respektujemy uniwersalny system wartości, który wpisany jest w zasady etyki, tak aby niezależnie od wyznania, kształcenie i wychowanie służyło rozwijaniu u dzieci i młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. W praktykach wychowawczych szkoła kieruje się zasadami takimi jak: solidarność, demokracja, tolerancja, sprawiedliwość i wolność. Dbając o pełny rozwój osobowy młodego człowieka w pracy wychowawczej, uznajemy podmiotowość ucznia, jego godność, wolność, niepowtarzalność oraz określone prawa i obowiązki.

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły jest w pełni kompatybilny ze szkolnym zestawem programów nauczania, określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Profilaktyka i wychowanie są procesami różniącymi się od siebie celem działań, jednak są ze sobą ściśle powiązane i posiadają wspólny obszar.

Misja i wizja Społecznego Towarzystwa Oświatowego

Celem szkoły jest integracja działań wychowawczych rodziny i szkoły wokół wartości moralnych, wychowania prorodzinnego i poszanowania praw dziecka. Planowane działania na rzecz wszechstronnego rozwoju intelektualnego młodzieży, kształtowania u nich dążenia do permanentnego uczenia się i postawy otwartości na potrzeby innych, demokratyzacji życia wewnątrzszkolnego. Nasza szkoła jest otwarta na ucznia, jego potrzeby i możliwości. Zwiększając szanse edukacyjne wszystkich osób uczących się poprzez zapewnienie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, umożliwiając pełne włączenie w życie społeczne. Szkoła zapewnia każdemu uczniowi warunki do rozwoju i pełnego uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.

Jesteśmy miejscem, gdzie uczniowie, nauczyciele i rodzice tworzą społeczność dynamicznie funkcjonującą, w której uczeń harmonijnie i wszechstronnie rozwija się, by stać się człowiekiem dojrzałym społecznie, odpowiedzialnym, uczciwym, pracowitym i obdarzonym poczuciem własnej wartości.

Podstawą naszych oddziaływań wychowawczych jest rzetelne zdobywanie, pogłębianie i przekazywanie wiedzy przydatnej uczniom w ich codziennym życiu i w pełnieniu różnych odpowiedzialnych ról w społeczeństwie. Respektujemy prawo każdego człowieka, niezależnie od jego pochodzenia, płci, wyznania itd. Dbamy o tradycje szkoły, rodziny, środowiska lokalnego i narodu. Pielęgnowujemy umiejętności i dbamy o swobodę w wyrażaniu swoich emocji i poglądów. Uwrażliwiamy na uczucia innych ludzi. Prezentowana przez wszystkich pracowników szkoły postawa kultury i wzajemnego szacunku stanowi przykład dla zachowań uczniów.

Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego i ich zadania

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu.

Zadania kierownictwa szkoły:

- wspieranie doskonalących się nauczycieli,

- sprzyjanie opartym na wzajemnym szacunku relacjom między nauczycielami i uczniami,
- sprzyjanie pozytywnym relacjom w środowisku uczniowskim,
- nadzorowanie działań pracowników szkoły w perspektywie wprowadzonej polityki Standardów Ochrony Małoletnich,
- motywowanie uczniów do aktywnego udziału w działaniach wychowawczych i profilaktycznych oraz wspieranie swoim autorytetem inicjatyw z tego zakresu w środowisku szkolnym.

Zadania rodziców uczniów:

- współpraca ze szkołą w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- dobrowolne angażowanie się w przedsięwzięcia wychowawcze i profilaktyczne proponowane przez szkołę,
- znajomość i akceptacja programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły oraz założeń polityki Standardów Ochrony Małoletnich,
- wspieranie dziecka w jego poczynaniach i zapewnienie mu poczucie bezpieczeństwa.

Zadania wychowawcy klasy:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- realizacja programu wychowawczego i profilaktycznego oraz elementów wskazanych w szkolnym programie doradztwa zawodowego w ramach godzin wychowawczych,
- prowadzenie działań integracyjnych i mediacyjnych w klasie,
- rozpoznawanie trudności i zagrożeń w środowisku uczniów, kierowanie ich do specjalistów,
- wspieranie samorządności i poczucia sprawczości uczniów,
- wspieranie rozwoju uczniów i ich usamodzielniania się,
- koordynowanie pracy wychowawczo-profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów (zgodnie z wprowadzoną polityką Standardów Ochrony Małoletnich),
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,

- informowanie rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wykorzystanie potencjału grupy do wspierania jej członków, ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorowanie realizacji obowiązku szkolnego,
- promocja osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi itp.

Zadania nauczyciela:

- oddziaływanie wychowawcze na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadanie za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,
- udzielanie pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informowanie (rodziców, wychowawcy) o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspieranie swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwoju psychofizycznego uczniów, ich zdolności i zainteresowań,
- inspirowanie uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- kształtowanie myślenia analitycznego i krytycznego w procesie dydaktycznym,
- stosowanie metod aktywizujących i elementów oceniania kształtującego,
- promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej,
- przeciwdziałanie wykluczeniu i przemocy rówieśniczej,
- wdrażanie higieny cyfrowej oraz wykorzystanie bezpiecznych, metodycznie poprawnych narzędzi TIK,
- kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich,
- reagowanie na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,

- działanie zgodnie z wprowadzoną polityką Standardów Ochrony Małoletnich,
- współtworzenie atmosfery życzliwości i zrozumienia, budzenie szacunku swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- realizacja treści i celów programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Zadania uczniów i Samorządu Uczniowskiego:

- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- współtworzenie społeczności szkolnej i wykorzystanie swoich praw do samorządności,
- wzajemne wspieranie się i reagowanie na sytuacje zagrożenia lub przemocy,
- promowanie inicjatyw prospołecznych, wolontariatu i aktywności obywatelskiej,
- prowadzenie zdrowego trybu życia i dbałość o swoje środowisko,
- kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych, aktywności fizycznej i higieny cyfrowej,
- udział w ewaluacji programu poprzez wnioski i dyskusje,
- kierowanie swoim rozwojem i stawanie się coraz bardziej samodzielnym,
- wykazanie szacunku do kultury, języka i tradycji narodowej.

Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego.

Analizy problemów występujących w naszej szkole dokonujemy na podstawie:

- 1) rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych, analizy sukcesów i niepowodzeń szkolnych dokonywanej systematycznie podczas roku szkolnego,
- 2) analizy dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej, którą stanowią: dzienniki lekcyjne w tym uwagi skierowane pod adresem uczniów, wnioski z nadzoru pedagogicznego, dokumentacja pedagoga i psychologa, notatki służbowe,
- 3) informacji uzyskanych od pracowników instytucji współpracujących ze szkołą.

Analiza informacji dotyczącej sytuacji wychowawczej w szkole pozwoliła wyodrębnić podstawowe problemy występujące w szkole:

- naruszanie przez uczniów dyscypliny szkolnej,
- brak szacunku do rówieśników, pracowników szkoły,
- podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- niskie poczucie własnej wartości,
- uzależnienie od Internetu i telefonów komórkowych,
- niedostateczne zaangażowanie części rodziców w codzienne sprawy swoich dzieci,
- niepożądany wpływ rodziców na zachowania swoich dzieci poprzez niewłaściwe wzorce przekazywane im w domu.

Wnioski z nadzoru pedagogicznego:

- nauczyciele trafnie identyfikują uczniów wymagających pomocy pedagogiczno-psychologicznej, kierują ucznia do specjalistów, współpracują w realizacji zaleceń,
- program wychowawczo-profilaktyczny powinien skupiać się na treściach uniwersalnych, ważnych dla wszystkich stron.

Zadania i cele ogólne programu.

Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych;
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej.
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- rozwój kompetencji poznawczych – kształtowanie myślenia analitycznego, krytycznego, umiejętności matematycznych i interdyscyplinarnego podejścia do nauki;
- kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych – budowanie tożsamości narodowej, regionalnej i społecznej;
- wspieranie zdrowia psychicznego i fizycznego uczniów – promocja zdrowego stylu życia, aktywności sportowej i równowagi psychicznej;
- higiena cyfrowa i bezpieczeństwo w sieci – rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji i świadomego korzystania z technologii;
- doradztwo zawodowe i rozwój zainteresowań – przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej;
- promocja aktywnych metod dydaktycznych i oceniania kształtującego – wzmacnianie sprawczości ucznia i odpowiedzialności za własny proces uczenia się;
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- integracja społeczności klasowej i szkolnej,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapobieganie przemocy i uzależnieniom – wzmacnianie umiejętności społecznych, mediacji, radzenia sobie w kryzysach;
- organizacja prelekcji dla rodziców i zajęć dla uczniów dotyczących zdrowia fizycznego, psychicznego, higieny cyfrowej i bezpieczeństwa;
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- znajomość zasad ruchu drogowego;
- bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie agresji i przemocy rówieśniczej;
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych;
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych nawyków w czynieniu dobra;

Ewaluacja programu

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) rozmowy z rodzicami,
- 4) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 5) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.